

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی □ رشته: نقاشی ترم: چهارم سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: طراحی موضوعی نام و نام خانوادگی مدرس: ماندانا سپاسی
آدرس email مدرس: sepasi.mandana@gmail.com تلفن همراه مدرس: ۰۹۱۲۲۱۴۵۷۰۸

جزوه درس: طراحی موضوعی مربوط به هفته: ششم □
text: دارد □ ندارد □ voice: دارد □ ندارد □
power point: دارد □ ندارد □
تلفن همراه مدیر گروه: ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲

طراحی با استفاده از نور و سایه

طراحان علاوه بر خط، برای نمایش اشیا و رنگ سطوح آنها از سایه روشن نیز استفاده می کنند.

یعنی انواع خاکستری را جایگزین رنگ کرده و رنگ ها با توجه به درجه تیرگی و روشنی آن ها نشان می دهند. استفاده از تضاد سطوح تیره و روشن، جذابیت کار را بیشتر می کند. سطوح خاکستری مشابه، حالت محو و ملایمی در کار ایجاد کرده و درکار ایجاد تحرک می کند و چشم بیننده را از یک بخش طرح به بخش دیگر آن هدایت می کند.

با وجود نور است که پدیده های خلقت برای انسان قابل رویت می شوند. بدون نور چیزی دیده نمی شود.

طراحی نور و سایه حائز اهمیت است زیرا زاویه دید ما را به آن پدیده مشخص می کند. با تغییر شدت رنگ یا جهت نور اشیا اطراف ما تغییر می کند.

اشیا بر حسب جنس و نوع سطوحی که دارند وقتی در مسیر تابش نور خورشید قرار می گیرند یا نور را جذب می کنند، یا نور از آن ها عبور می کند و یا نور را باز می تابانند، به همین سبب اجسام به کدر، نیمه شفاف و شفاف تقسیم می شوند.

همین ویژگی درباره رنگ اشیا و اجسام وجود دارد. مصالح مات، مانع انتقال نور می شود و سایه را تشکیل می دهند. طراحان علاوه بر خط، برای نمایش اشیا و رنگ سطوح، از طراحی با استفاده از نور و سایه استفاده می کنند.

یعنی انواع خاکستری را جایگزین رنگ کرده و رنگ ها با توجه به درجه تیرگی و روشنی در طراحی به کار می برند. استفاده از تضاد سطوح تیره و روشن، جذابیت کار را بیشتر می کند.

نمایش حجم اشیاء به کمک سایه روشن به سه عامل بستگی دارد:

الف- نوع فرم و آشنایی با نحوه نورگیری احوام

ب- معادل سازی رنگ ها با درجات خاکستری

ج- ایجاد تن های متفاوت و متنوع خاکستری با استفاده از ابزارهای طراحی. طراحان برای نمایش حجم

اشیا بیشتر از سایه روشن استفاده می کنند.

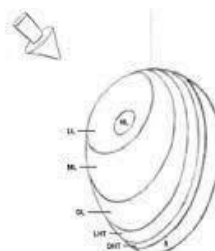
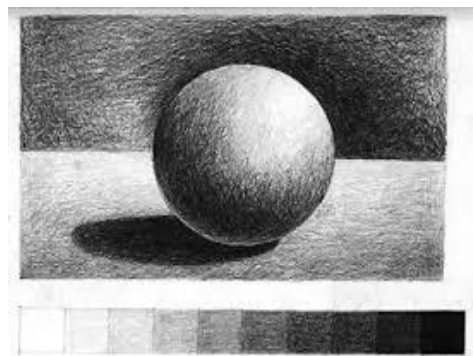

نمایش حجم از طریق سایه روشن

نمایش حجم اشیا بسته به نوع فرم و نحوه تابش نور، متفاوت است زاویه تابش نور، برجستگی ها و فرورفتگی احجام را نمایان می کند و بدون سایه روشن حجم اشیای سطح به نظر می رسد.

برای تشخیص بهتر درجات خاکستری، می توان با چشم نیمه باز به احجام نگاه کرد برای نمایش احجام حداقل از سه درجه خاکستری استفاده می شود.

برای مهارت در طراحی از اشیا پیچیده، باید یاد بگیریم آن ها را در قالب اشکال و احجام ساده تصور

کرده و طراحی کنیم. اشیای مختلف با ابعاد ساده را انتخاب و نور را از زوایای مختلف به آن بتابانید. نحوه نورگیری آن ها را باهم مقایسه کنید. با دقت و چشم نیمه باز درجات خاکستری روی سطوح آن ها را تشخیص دهید و با استفاده از مداد، از آن ها طراحی کنید.

سئوالات:

۱- با توجه به اهمیت و ابعاد چند بعدی اثرات نور و سایه آیا نحوه استفاده از نور و سایه در همه

هنرها یکسان است؟

۲- چه تفاوتی میان استفاده از نور و سایه در معماری داخلی با نور در نقاشی، نور در عکاسی،

نور در تئاتر و نور در تصویر متحرک وجود دارد؟

۳- نور چه تأثیری بر انتخاب مصالح، رنگ و بافت دارد؟